

Europeiska
kommissionen

Dina socialförsäkringsrättigheter

i Frankrike

Informationen i denna vägledning har utarbetats och uppdaterats i nära samarbete med de nationella företrädarna för det ömsesidiga informationssystemet om social trygghet inom EU (Missoc).

Ytterligare information om nätverket Missoc finns på Internet:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sv&catId=815>

Vägledningen ger en allmän beskrivning av socialförsäkringssystemen i respektive länder. Ytterligare information kan hämtas från andra publikationer från Missoc, som samtliga nås genom nämnda länk. Du kan även kontakta de behöriga myndigheter och institutioner som förtecknas i bilaga till vägledningen.

Varken Europeiska kommissionen eller någon annan person som företräder kommissionen kan hållas ansvarig för hur informationen i denna publikation används.

Innehållsförteckning

Kapitel I: Allmänt, organisation och finansiering	4
Inledning	4
Organisation av det sociala skyddet	5
Finansiering	5
Kapitel II: Hälso- och sjukvård	6
Rätt till hälso- och sjukvård.....	6
Omfattning	6
Tillgång till hälso- och sjukvård	7
Kapitel III: Kontantförmåner vid sjukdom.....	9
Rätt till kontantförmåner vid sjukdom	9
Omfattning	9
Tillgång till kontantförmåner vid sjukdom	9
Kapitel IV: Förmåner vid moderskap och faderskap	10
Rätt till förmåner vid moderskap och faderskap	10
Omfattning	10
Tillgång till förmåner vid moderskap och faderskap	11
Kapitel V: Förmåner vid invaliditet.....	12
Rätt till förmåner vid invaliditet	12
Omfattning	12
Tillgång till förmåner vid invaliditet	12
Kapitel VI: Ålderspensioner och åldersförmåner.....	13
Rätt till åldersförmåner.....	13
Omfattning	13
Tillgång till åldersförmåner.....	14
Kapitel VII: Efterlevandeförmåner	15
Rätt till efterlevandeförmåner.....	15
Omfattning	15
Tillgång till efterlevandeförmåner.....	16
Kapitel VIII: Förmåner vid arbetsskada	17
Rätt till förmåner vid arbetsskada	17
Omfattning	17
Tillgång till förmåner vid arbetsskada	18
Kapitel IX: Familjeförmåner	19
Rätt till familjeförmåner.....	19
Omfattning	19
Tillgång till familjeförmåner.....	20
Kapitel X: Arbetslöshet.....	21
Rätt till arbetslöshetsförmåner.....	21
Omfattning	21
Tillgång till arbetslöshetsförmåner	21
Kapitel XI: Minimiresurser	22
Rätt till förmåner som rör minimiresurser	22
Omfattning	23
Tillgång till förmåner som rör minimiresurser	23
Kapitel XII: Långtidsvård.....	24
Rätt till långtidsvård.....	24
Omfattning	24
Tillgång till långtidsvård.....	25
Bilaga : Institutioners adresser och telefonnummer samt användbara webbplatser ...	26

Kapitel I: Allmänt, organisation och finansiering

Inledning

Det franska sociala trygghetssystemet omfattar fem stora delar:

- Den allmänna försäkringen, som omfattar de flesta anställda och även andra kategorier (studerande, mottagare av vissa förmåner, bosatta) som har anslutits till systemet under årens lopp.
- De särskilda systemen för anställda, där vissa täcker samtliga risker och andra endast omfattar en åldersförsäkring (då omfattas man av det allmänna systemet i fråga om de övriga riskerna).
- Systemet för jordbrukssektorn som omfattar samtliga risker, men de förvaltas i två separata delar: Egenföretagare och anställda inom jordbrukssektorn.
- Systemen för egenföretagare utanför jordbrukssektorn: Tre fristående system för ålderspensionsförsäkring (hantverkare, affärs- och industriidkare samt fria yrken) och en sjukförsäkring.
- Arbetslöshetsförsäkringarna och den obligatoriska tilläggs pensionen.

Den allmänna försäkringen är indelad i fyra grenar:

- Sjukdom, föräldraskap, invaliditet och dödsfall.
- Olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.
- Ålderdom.
- Familjeförmåner.

Dessutom finns det kollektiva tilläggsförsäkringar som kan vara obligatoriska och frivilliga och som upprättas i samband med yrkesutövandet (företag eller bransch), framför allt i fråga om ålderdom, sjukdom eller invaliditet.

Dessa olika system kan kompletteras med privata försäkringar.

Anslutning

Om du är anställd är det din arbetsgivare som sköter de formaliteter som krävs för din anslutning till socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen och tilläggs pensionssystemet. Om du är egenföretagare måste du själv sköta de formaliteter som krävs för att ansluta dig.

Överklaganden

Om du är missnöjd med ett beslut från din försäkringskassa (*caisse*) har du rätt att överklaga det hos den interna förlikningskommitté (*commission de recours amiable* (CRA) som du tillhör inom två månader från det att du informerades om kassans beslut. Om omprövningsenheten avvisar ditt klagomål kan du gå vidare till socialförsäkringsdomstolen (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) inom två månader. Om du inte överklagar beslutet inom denna tid gäller det beslut som fattats av omprövningsenheten (*Commission de recours amiable*).

Organisation av det sociala skyddet

Dessa system står under överinseende av ministrarna med ansvar för social trygghet, jordbruk, sysselsättning och budget.

Den franska nationella sjukkassan för anställda (*Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés, CNAMTS*) förvaltar de båda första grenarna. På lokal nivå finns två typer av organisationer – utan inbördes hierarki – som förvaltas av CNAMTS: kassorna för pensionsförsäkring och hälsa på arbetsplatsen (*caisses d'assurance retraite et de la santé au travail, CARSAT*) och primärvårdskassorna.

Åldersförsäkringsgrenen förvaltas av centralkassan för ålderdomsförsäkring (*Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés, CNAV*) som har delegerat vissa av sina uppgifter till kassorna för pensionsförsäkring och hälsa på arbetsplatsen (*caisses d'assurance retraite et de la santé au travail, CARSAT*).

Familjeförmånerna administreras av nationella kassan för familjetillägg (*Caisse nationale des allocations familiales, CNAF*) som förvaltar familjetilläggs-kassorna.

Avgifterna krävs in på lokal nivå av förbunden för inkassering av avgifter för social trygghet och för familjetillägg (*Unions de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales, Urssaf*). Dessa förbund står under överinseende av centralbyrån för socialförsäkringsorgan (*Agence centrale des organismes de sécurité sociale, ACOSS*), vars uppgift är att övervaka de olika grenarnas prognoser och genomförande av budgetarna.

Det avtalsbaserade arbetslöshetsförsäkringssystemet förvaltas av den nationella branschorganisationen för yrken inom industri och handel (*Union nationale pour l'emploi dans l'industrie et le commerce, Unedic*) som delegerar förmånsutbetalningar till arbetsförmedlingen (*Pôle emploi*) och avgiftsuppbörd till Urssaf.

Utöver den grundläggande ålderspensionen finns obligatoriska fördelningssystem för tilläggs-pension till arbetstagare, dvs. de avtalsbaserade systemen inom ramen för förbundet för tilläggs-pensionssystem för arbetstagare – *Association des régimes de retraite complémentaire des salariés, ARRCO*) och det allmänna förbundet av pensionsinstitutioner för högre tjänstemän (*Association générale des institutions de retraite des cadres, AGIRC*). Den obligatoriska grund- och tilläggs-pensionen för egenföretagare sköts av olika försäkringskassor, särskilt det sociala trygghetssystemet för egenföretagare (*Régime social des indépendants, RSI*), jordbruksförsäkringskassan (*Mutualité sociale agricole, MSA*) och centralkassan för fria yrkesutövaras ålderdomsförsäkring (*Assurance vieillesse des professions libérales, CNAVPL*).

Finansiering

Socialförsäkringssystemet finansieras genom socialförsäkringsavgifter som betalas av arbetsgivare och arbetstagare samt genom skattemedel och öronmärkta avgifter.

Bidrag

Du betalar avgifter till socialförsäkringen i form av en viss procentandel av din lön. Din arbetsgivare drar av dessa avgifter från din lön och betalar in dem till behörig myndighet. Om du är egenföretagare betalar du själv in avgifterna som beräknas på din förvärvsinkomst.

Kapitel II: Hälsa- och sjukvård

Rätt till hälso- och sjukvård

Alla som förvärvsarbetar (som anställda eller egenföretagare) eller som är varaktigt och lagligt bosatta på franskt territorium samt deras familjemedlemmar har rätt till hälso- och sjukvård.

Kriterier för berättigande

Du ska i första hand ha en anställning eller befinna dig i en likvärdig situation för att ha rätt till dessa förmåner. Du måste ha uppfyllt vissa villkor i fråga om antal arbetade timmar eller avgiftsbelopp. Personer som inte längre uppfyller villkoren för att omfattas av ett socialförsäkringssystem i egenskap av försäkrad eller förmånstagare får behålla sin rätt till naturaförmåner i det tidigare systemet i ett år eller tills de på nytt uppfyller villkoren för att omfattas av ett obligatoriskt system.

Andra personer, som omfattas av det allmänna systemet genom att de uppfyller hemvistkriteriet kan beroende på inkomst även vara tvungna att betala en särskild avgift till den allmänna sjukförsäkringen (*couverture maladie universelle, CMU*).

När det gäller hälso- och sjukvård omfattar den allmänna försäkringen 85 % av alla anställda inom den privata sektorn, offentliganställda samt personer som är varaktigt och lagligt bosatta i Frankrike och som inte omfattas av en sjukförsäkring i ett annat land. Naturaförmånerna till personer som omfattas av systemet för jordbrukssektorn och systemet för egenföretagare utanför jordbrukssektorn är anpassade efter förmånerna inom det allmänna systemet.

Omfattning

Du själv och de personer du försörjer (maka/make, barn under 20 år, sammanboende och andra personer du försörjer som bor i din bostad) har rätt till ersättning för sjukvårdskostnader.

De olika grundsystemen täcker ungefär 75 % av hushållens medicinska kostnader.

En viss del av kostnaden måste patienten själv betala (*ticket modérateur*), men patienten kan slippa betala i flera fall, särskilt för vissa sjukdomar som kräver lång och särskilt kostsam behandling. Patientavgiften höjs om patienten inte följer den så kallade patientvägen (*parcours de soins*).

Utöver denna andel av kostnaderna som patienten själv måste betala står patienten även för ett antal avgifter: ett fast belopp för allvarliga medicinska ingrepp (*forfait actes lourds*), ett fast belopp för varje medicinskt ingrepp (*participation forfaitaire sur les actes médicaux*) och en medicinsk självrisk (*franchise médicale*) för läkemedel, paramedicinska ingrepp och sjuktransport.

Tilläggförsäkring

Om du saknar kollektiv tilläggförsäkring genom arbetsgivare eller företag kan du teckna en tilläggförsäkring genom en försäkringskassa, välfärdsinstitution eller ett

försäkringsbolag, för att få ersättning för en del av eller hela de sjukvårdskostnader som inte betalas av det obligatoriska systemet.

Om du har låga inkomster kan du ha rätt till en avgiftsfri tilläggssjukförsäkring inom ramen för det allmänna sjukförsäkringssystemet (*couverture maladie universelle complémentaire*). Om din inkomst endast knappt överskrider den övre gräns under vilken du har rätt till denna tilläggssjukförsäkring kan du få stöd som delvis finansierar tilläggsförsäkringen.

Tillgång till hälso- och sjukvård

Om du är äldre än 16 år ska du själv välja en husläkare som hjälper dig att välja vård och som samordnar dina journaler. Barn omfattas inte av dessa bestämmelser. Din husläkare kan vara en allmänläkare eller specialist, enda kravet är att läkaren ska gå med på att bli din husläkare. Du kan byta husläkare genom att göra en ny anmälan hos din sjukförsäkringskassa.

Husläkaren uppdaterar din journal, och det är han eller hon som ordinerar kompletterande läkarundersökningar eller remitterar dig till andra läkare, sjukhus eller andra vårdgivare (sjukgymnaster, sjuksköterskor osv.). När din husläkare genomför eller rekommenderar dessa medicinska behandlingar ersätts de till vanlig taxa: du får en samordnad vård.

Om du däremot inte har skrivit in dig hos en husläkare eller om du vänder dig direkt till en specialist blir din ersättning lägre och du får själv betala en större andel av kostnaden.

Vid medicinska akutfall, om det inte går att få tag på husläkaren eller dennes ersättare, eller om du är på resa, får du dock konsultera en annan läkare än din husläkare. Du kan också uppsöka gynekolog, ögonläkare och psykiatriker utan att först kontakta husläkaren. I de här fallen är det den läkare du träffar som ska beskriva din särskilda situation i intyget.

Hur betalas förmånerna ut?

Du betalar avgifterna hos vårdgivaren och visar upp ditt försäkringskort (*carte vitale*). Det är ett smartkort som visar att du har rätt till förmåner. Det utfärdas till alla som har fyllt 16 år och innehåller alla administrativa uppgifter som krävs för att du ska få ersättning för sjukvårdskostnader.

Kortet innebär att vårdgivaren kan skapa elektroniska vårdblanketter som skickas direkt till din sjukförsäkringskassa. På så sätt påskyndas utbetalningen av ersättningen. Om vårdgivaren inte har utrustning för att kunna använda kortet fyller han eller hon i en vårdblankett i pappersform som du själv ska lämna till din sjukförsäkringskassa.

Din sjukkasse betalar ut ersättningen för arvoden enligt taxan. Vissa behandlingar kräver förhandstillstånd från din sjukförsäkringskassa. Vårdgivaren ska informera dig om du behöver skaffa ett förhandstillstånd för behandlingen.

Läkemedel måste vara ordinerade av läkare. Du kan även få en del av kostnaderna betalda direkt (*tiers payant pharmaceutique*). Till apoteket betalar du då bara den del av kostnaden som din sjukkasse inte ersätter.

Inläggning på sjukhus

Du kan söka sjukhusvård på valfritt sjukhus. Om du väljer ett godkänt privatsjukhus som försäkringskassan inte har något avtal med, måste du dock själv först betala alla kostnader. Mer information får du av din sjukförsäkring.

Om kostnaderna för sjukhusvistelsen ersätts till 100 % måste du betala ett schablonbelopp för varje vård dag på sjukhus eller annan vårdinrättning (*forfait journalier*). Vissa grupper är undantagna detta schablonbelopp, bl.a. gravida kvinnor under de fyra sista månaderna av graviditeten, nyfödda, funktionshindrade barn, funktionshindrade ungdomar som är inskrivna vid särskilda utbildningsanstalter samt personer som vårdas till följd av ett olycksfall i arbetet eller en yrkessjukdom samt de som har allmän sjukförsäkring.

Kapitel III: Kontantförmåner vid sjukdom

Rätt till kontantförmåner vid sjukdom

Om det har konstaterats att du är oförmögen att arbeta på grund av sjukdom har du rätt till förmån. Sjukpenningen uppgår till en procentandel av den lön du förlorar under sjukperioden.

Alla anställda har rätt till sjukpenning vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom från och med den fjärde sjukskrivningsdagen. Även arbetslösa som uppbär arbetslöshetsförmån har rätt till sjukpenning. Om du upphör att vara försäkrad har du fortfarande rätt till sjukpenning i ett år så länge du inte omfattas av något annat obligatoriskt försäkringssystem.

Hantverkare, handlare och industriidkare kan också ha rätt till sjukpenning, men förmånerna skiljer sig något från förmånerna för anställda.

Kriterier för berättigande

För att ha rätt till sjukpenning måste du ha betalat in avgifter eller ha förvärvsarbetat under en viss tid. För rätt till sjukpenning kan din sjukkasse vid behov kalla dig till en läkarundersökning.

Omfattning

Sjukpenningen uppgår till en procentandel (50 eller 66,66 % för förmånstagare med tre barn från och med den 31:a dagen efter sjukskrivningen) av din tidigare inkomst (dagsinkomst), vilket är underkastat vissa övre gränser.

Tillgång till kontantförmåner vid sjukdom

När du blir sjukskriven (första gången eller förlängd sjukskrivning) ska du

- fylla i den sjukskrivningsblankett som du får av läkaren, och
- inom 48 timmar skicka de två första delarna av blanketten till din sjukkasse och den tredje delen till din arbetsgivare.

Tilläggsförsäkring

Om du saknar kollektiv tilläggsförsäkring genom arbetsgivare eller företag kan du teckna en tilläggsförsäkring genom en försäkringskasse, välfärdsinstitution eller ett försäkringsbolag, för att komplettera den sjukpenning som tillhandahålls genom det obligatoriska systemet.

Kapitel IV: Förmåner vid moderskap och faderskap

Rätt till förmåner vid moderskap och faderskap

Du själv eller den person genom vilken du är försäkrad måste ha varit försäkrad i minst tio månader före förlossningen samt uppfylla villkoren för rätt till vårdförmåner och sjukpenning vid den beräknade konceptionsdagen eller den dag då din föräldraledighet före förlossningen börjar.

Omfattning

Föräldraskapsförsäkringen täcker helt kostnaderna i samband med graviditet och förlossning och omfattar också kontantförmåner för föräldraledighet före eller efter förlossningen samt adoptionsledighet för modern eller fadern.

Föräldraskapsförsäkringen omfattar alla kostnader i samband med graviditeten, och ingen patientavgift tas ut (*ticket modérateur*). Egenföretagare omfattas av samma regler.

Hälsa- och sjukvård

Du har rätt till ersättning till 100 % av taxan (tarif de responsabilité) för följande kostnader i samband med graviditet, förlossning och vård i anslutning till förlossningen: kostnader för sjukvård, läkemedel, sjukhusvistelse och obligatoriska läkarundersökningar i samband med graviditeten och efter förlossningen.

Sjukpenning

För att ha rätt till kontantersättning måste du upphöra med allt förvärvsarbete. Du ska ta minst 8 veckors ledigt och du har rätt till 16 veckors ledighet (i princip 6 veckor före förlossning och 10 veckor efter). Från och med det tredje barnet har du rätt till 26 veckor. Vid adoption kan ledigheten delas mellan föräldrarna.

Faderskapsledigheten omfattar 11 på varandra följande dagar eller 18 på varandra följande dagar vid flerbarnsfödelse.

Adoptionsledigheten är tio veckor, eller 22 veckor vid flerbarnsadoption.

Föräldrapenningens storlek är lika med den genomsnittliga dagsinkomsten under de tre senaste månaderna, enligt beräkningsunderlaget. Föräldrapenningen får inte understiga ett visst minimibelopp. Den genomsnittliga inkomsten minskas med de obligatoriska avgifterna enligt lag och avtal och med den allmänna socialförsäkringsavgiften (*contribution sociale généralisée*).

Egenföretagare har också rätt till kontanta föräldraförmåner. Dessa förmåner består av ett fast bidrag eller en fast föräldrapenning.

Mer information om de formaliteter som gäller och de dokument som ska lämnas in får du av din sjuk-kassa och din kassa för familjetillägg. Du måste också kontakta dessa kassor om du reser eller flyttar till en annan medlemsstat.

Tillgång till förmåner vid moderskap och faderskap

För att få kontanta föräldraförmåner måste du meddela din sjukförsäkring och bifoga ett läkarintyg på att du är gravid.

Kapitel V: Förmåner vid invaliditet

Rätt till förmåner vid invaliditet

För att få förmåner vid invaliditet måste försäkringstagaren ha en nedsättning på minst 2/3 av arbetsförmågan, ha varit ansluten till försäkringen i minst tolv månader och kunna styrka att han eller hon har varit anställd.

Omfattning

Om du kan förvärvsarbeta uppgår din pension till 30 % av din genomsnittliga årslön under de tio bästa åren delat med tio om du har arbetat tio år (eller mindre om du inte har arbetat tio år). Pensionen får dock inte överstiga ett visst maximibelopp. Om du inte alls kan förvärvsarbeta uppgår din pension till 50 % av lönen som beräknas på samma sätt som ovan. Pensionen får inte överstiga ett visst maximibelopp. Pensionen höjs om du är beroende av hjälp från en annan person för att klara det dagliga livets aktiviteter.

Hälsa- och sjukvård

Om du uppbär invaliditetspension har du och dina familjemedlemmar rätt till ersättning för vårdförmåner vid sjukdom och föräldraskap. För dig själv uppgår ersättningen till 100 % av taxan.

Tillgång till förmåner vid invaliditet

Ansökan om invaliditetspension ska lämnas till den lokala sjukkassan på din bostadsort eller till den regionala sjukkassan i Île-de-France om du bor i Parisregionen.

Tilläggsförsäkring

Om du saknar kollektiv tilläggsförsäkring genom arbetsgivare eller företag kan du teckna en tilläggsförsäkring genom en försäkringskassa, välfärdsinstitution eller ett försäkringsbolag, för att komplettera den invaliditetspension som tillhandahålls genom det obligatoriska systemet.

Kapitel VI: Ålderspensioner och åldersförmåner

Rätt till åldersförmåner

Ålderdomsförsäkringen omfattar anställda inom den privata sektorn som har rätt till grundläggande förmåner från den allmänna försäkringen eller systemet för jordbrukssektorn eller genom tilläggsförsäkringar från institutionerna inom Association générale des institutions de retraites des cadres (AGIRC) och Association des régimes de retraites complémentaires (ARRCO). Det är obligatoriskt att ansluta sig till tilläggsystemet.

Egenföretagare omfattas också av grundläggande försäkringar och obligatoriska tilläggsförsäkringar. De grundläggande pensionsförsäkringarna i systemen för hantverkare, detaljhandlare, tillverkare och egenföretagare inom jordbrukssektorn motsvarar försäkringarna i det allmänna systemet.

För att beviljas full pension måste du ha fullgjort en minimiförsäkringsperiod och uppnått en viss ålder: åldern ökar gradvis från 60 till 62 år (fram till 2018) och, om villkoret som rör försäkringsperiod inte är uppfyllt, från 65 till 67 år (fram till 2023).

Du blir berättigad så snart de inbetalade avgifterna räcker för minst ett försäkringskvartal. Ett försäkringskvartal uppnås när den försäkrade har tjänat in 200 timmars minimilön.

För tilläggs pension gäller samma regler när det gäller pensionsålder. Det finns dock ingen minimiförsäkringsperiod.

Omfattning

Ålderspensionen beräknas på grundval av tre faktorer: den genomsnittliga årslönen (för de 25 bästa inkomståren), den procentuella beräkningsgrunden (mellan 27,5 % och 50 %) och den försäkringstid du fullgjort i systemet.

Den genomsnittliga årslönen beräknas utifrån de 25 bästa inkomståren för försäkrade som är födda efter 1947.

För att få full ålderspension (50 %) mellan 60 och 62 års ålder måste du, i ett eller flera grundläggande pensionsförsäkringssystem, ha tjänat in 160–165 försäkringskvartal (160 kvartal för försäkrade som är födda före 1949 och 165 kvartal för försäkrade som är födda 1954). När den försäkrade fyllt 65–67 år har han eller hon alltid rätt till 50-procentssatsen oberoende av försäkringstid.

Om du fortsätter arbeta även när du uppfyller kraven på ålder och försäkringstid för rätt till full pension, höjs din grundläggande ålderspension (med en bonus) enligt antalet extra kvartal av arbete.

Tilläggs pensionsbeloppet bygger på ett system med poäng. Antalet intjänade poäng i det berörda systemet eller systemen multipliceras med det poängvärde som har fastställts av AGIRC och ARRCO. Pensionen betalas ut vid samma ålder som i grundsystemet.

Minimi- och maximipension

Alla försäkrade som har en pension beräknad på full procentsats har rätt till en minimipension (minimum contributif). När pensionen beräknas på full procentsats men på grundval av en sammanlagd försäkringstid som är kortare än det antal kvartal som krävs beroende på åldern, reduceras denna minimipension i förhållande till den sammanlagda försäkringstiden i det allmänna systemet.

Den pension som beviljas får inte överstiga hälften av den högsta avgiftsgrundande lönen (salaire plafond).

I vissa fall höjs pensionen om pensionären

- har haft eller uppfostrat minst tre barn,
- har drivit en verksamhet som funktionshindrad,
- före en viss ålder måste få hjälp av en annan person för att klara av vardagssysslor.

Tillgång till åldersförmåner

Ansökan om ålderspension ska lämnas till kassan för pensionsförsäkring och hälsa på arbetsplatsen (Carsat) på din bosättningsort eller till centralkassan för ålderdomsförsäkring (CNAV) om du bor i Parisregionen.

För personer som är försäkrade i ett annat system än det allmänna systemet gäller de adresser som anges nedan.

Om du är bosatt i Frankrike ska du samtidigt som du lämnar in ansökan om pension till din grundläggande kassa skicka ansökan till den tilläggsförsäkringskassa som du senast tillhörde.

Du kan gå i pension tidigast första dagen i månaden efter det att ansökan lämnades in.

Kapitel VII: Efterlevandeförmåner

Rätt till efterlevandeförmåner

Inom ramen för det allmänna systemet och motsvarande särskilda system betalas efterlevandeförmåner ut till efterlevande maka/make som har fyllt 55 år (den egentliga efterlevandepensionen, *pension de réversion*), eller som är yngre än 55 år (invaliditetspension för änka/änkling, *pension de veuf ou de veuve invalide*). Inom vissa särskilda system och tilläggförsäkringar kan efterlevande barn på vissa villkor ha rätt till en barnförmån.

En efterlevande maka/make som fyllt 55 år (51 år om den försäkrade avled före den 1 januari 2009) kan efter behovsprövning beviljas efterlevandepension.

Inom ramen för tilläggförsäkringarna ARRCO (för anställda) och AGIRC (för högre tjänstemän) betalas efterlevandeförmåner ut till en icke omgift efterlevande maka/make som har fyllt 55 år (ARRCO) eller 60 år (AGIRC). Det finns inget åldersvillkor om den efterlevande makan/maken är invalid eller försörjer två barn.

Ersättning vid dödsfall

Från försäkringen vid dödsfall utbetalas i vissa fall ett schablonbelopp till de personer som vid tidpunkten för dödsfallet fullständigt och stadigvarande försörjdes av den försäkrade. Om ingen gör anspråk på någon förmånsrätt inom en månad gäller följande: i första hand betalas ersättningen ut till en efterlevande maka/make eller registrerad partner, i andra hand till släktingar i nedstigande led, släktingar i uppåtstigande led, eller andra personer som den försäkrade hade försörjningsansvar för (sammanboende etc.).

Omfattning

Grundpensionsbeloppet uppgår till 54 % av den avlidna makans/makens ålderspension. Pensionen är behovsprövad och kan inom vissa begränsningar utbetalas tillsammans med egna ålderdoms- och invaliditetsförmåner. Om den efterlevande makan/maken är skild delas pensionen i proportion till hur många år äktenskapet varade.

Invaliditetspension för änka/änkling beviljas till efterlevande maka/make yngre än 55 år, som har ett funktionshinder som minskar arbets- eller förvärvsförmågan med 66,66 %. Den avlidna försäkringstagaren ska ha mottagit eller haft rätt till ålders- eller invaliditetspension vid tidpunkten för dödsfallet.

Ett tillägg i form av ett schablonbelopp per barn läggs till den efterlevande makans/makens pension när den efterlevande makan/maken försörjer minst ett barn yngre än 16 år. Pensionen höjs med 10 % om förmånstagaren har haft eller uppfostrat minst tre barn under nio års tid innan de fyllde 16 år.

En efterlevande maka/make till en avliden försäkrad person kan på vissa villkor få ett efterlevandebidrag som tillfälligt bidrag till integrering eller återintegrering i arbetslivet. Bidraget betalas ut under högst två år till personer under 55 år som har begränsade egna ekonomiska tillgångar

Inom ramen för tilläggsystemen ARRCO och AGIRC uppgår efterlevandeförmånerna till 60 % av den avlidna makans/makens pension. Om makarna var skilda delas pensionen mellan efterlevande makor/makar som inte har gift om sig, i proportion till hur många år äktenskapet varade.

Ersättning vid dödsfall

Dödsfallsersättningen uppgår till 90 gånger den försäkrades grundläggande dagsinkomst, som fastställs på samma sätt som sjukpenningen. Den kan inte vara lägre än 1 % av det årliga beräkningsunderlaget och inte högre än 1/4 av detta beräkningsunderlag. Mer information får du av din lokala sjukkassa.

Tillgång till efterlevandeförmåner

Ansökan om efterlevandepension ska lämnas till kassan för pensionsförsäkring och hälsa på arbetsplatsen (Carsat) på din bosättningsort eller till centralkassan för ålderdomsförsäkring (CNAV) om du bor i Parisregionen.

Ansökan om invaliditetspension ska lämnas till den lokala sjukkassan på din bosättningsort eller till den regionala sjukkassan i Île-de-France om du bor i Parisregionen.

För personer som är försäkrade i ett annat system än det allmänna systemet gäller de adresser som anges nedan.

Om du är bosatt i Frankrike ska du samtidigt som du lämnar in ansökan om pension till din grundläggande kassa skicka ansökan till den tilläggsförsäkringskassa som den avlidne försäkrade personen senast tillhörde.

Du kan gå i pension tidigast första dagen i månaden efter det att ansökan lämnades in.

Ersättning vid dödsfall

Ansökan om dödsfallsersättning ska lämnas till den kassa som den avlidne tillhörde.

Kapitel VIII: Förmåner vid arbetsskada

Rätt till förmåner vid arbetsskada

Anställda (såväl inom som utom jordbruket) och egenföretagare inom jordbruket omfattas av en obligatorisk arbetsskadeförsäkring.

Försäkringen mot olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar omfattar olycksfall i arbetet till följd eller på grund av arbetet och olycksfall på väg till eller från arbetet. Den täcker också de sjukdomar man ådrar sig i arbetet och som finns upptagna i de officiella förteckningarna över yrkessjukdomar samt de sjukdomar som, efter expertutlåtande från en kommitté för bedömning av yrkessjukdomar, konstateras ha förorsakats av det vanliga arbetet.

Omfattning

Vid olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom har du rätt till hälso- och sjukvård och sjukpenning och i vissa fall invaliditetspension. Vid dödsfall kan de efterlevande också ha rätt till pension.

Sjukpenning

Som anställd har du rätt till sjukpenning från och med den första sjukskrivningsdagen. Sjukpenningen motsvarar 60 % av din dagliga bruttointkomst till och med den 28:e sjukskrivningsdagen. Därefter uppgår den till 80 % av denna inkomst, men dock högst till 0,834 % av det årliga beräkningsunderlaget. För egenföretagare inom jordbruket betalas ett fast sjukpenningsbelopp ut från och med den åttonde sjukskrivningsdagen.

Invaliditetspension

Om olycksfallet eller sjukdomen leder till att du blir helt eller delvis varaktigt arbetsoförmögen (en minst 10-procentig nedsättning av arbetsförmågan för anställda och en minst 30-procentig nedsättning för egenföretagare inom jordbruket) har du rätt till pension. Pensionens storlek beror på den lön du fick under de sista tolv månaderna innan du blev arbetsoförmögen och på graden av arbetsförmåga.

Pension vid dödsfall

Om en försäkringstagare avlider betalar försäkringssystemet för anställda ut en pension till försäkringstagarens make, sambo eller registrerade partner, barn under 20 år och under vissa omständigheter även till den avlidnes föräldrar. Pensionen motsvarar en procentsats av den avlidnes årslön. Denna procentsats är 40 % för maka/make (60 % i vissa fall), 25 % för vart och ett av de första två barnen och 20 % per barn för varje ytterligare barn.

Sammanlagt får efterlevandepensionerna vid olycksfall i arbetet inte överstiga 85 % av den avlidnes årsinkomst.

Hälso- och sjukvård

Mot uppvisande av blanketten för olycksfall har du rätt till fri hälso- och sjukvård, läkemedel, intagning på sjukhus, hjälpmedel och proteser (utom när beloppet överstiger taxan).

Under vissa omständigheter har du rätt till omskolning eller rehabilitering.

Personer som får pension till följd av ett olycksfall i arbetet motsvarande en permanent arbetsförmåga på minst 66,66 % har rätt till naturaförmåner från sjuk- och föräldraskapsförsäkringen utan att behöva betala någon patientavgift. Även personer som uppbär efterlevandepension får naturaförmåner från sjuk- och föräldraskapsförsäkringen.

Tillgång till förmåner vid arbetsskada

Vid olycksfall ska du omedelbart meddela din arbetsgivare och lämna uppgift om namn och adress på vittnen till olyckan. Arbetsgivaren ska göra en anmälan till din försäkringskassa och ge dig en blankett för olycksfall som ger dig rätt till naturaförmåner (vård) utan att behöva betala för dessa.

Vid återfall är det sjukkassan som utfärdar blanketten för olycksfall i stället för arbetsgivaren.

Om du drabbas av en yrkessjukdom måste du enligt gällande bestämmelser anmäla detta till din kassa senast 15 dagar efter det att du blev sjukskriven. Du ska skicka din anmälan till kassan tillsammans med ett läkarintyg i två exemplar. Efter att du genomgått en läkarundersökning får du ett meddelande om kassans beslut.

Ansökan om efterlevandeförmåner ska lämnas till primärvårdskassan (*caisse primaire d'assurance maladie, CPAM*) för arbetstagare som är försäkrade genom det allmänna systemet och till jordbruksförsäkringskassan (*caisse de mutualité sociale agricole*) för anställda och egenföretagare inom jordbruket.

Kapitel IX: Familjeförmåner

Rätt till familjeförmåner

Du har rätt till förmånen om du och din familj är bosatta i Frankrike och om du faktiskt och stadigvarande försörjer minst ett barn. Vissa förmåner är behovsprövade.

Förmånen till barn betalas ut från och med det andra barnet. Vissa förmåner kan även betalas ut för det första barnet, t.ex. förmånen vid barns födelse, bostadsbidraget, bidraget till den årliga skolstarten, det särskilda vårdbidraget för funktionshindrade barn och underhållsbidraget.

Förmånstagare

Bostadsbidrag och familjetillägg betalas ut för barn upp till 21 års ålder. För övriga förmåner är åldersgränsen 20 år. Som kompensation för de ekonomiska förlusterna för en familj med tre barn eller fler betalas ett schablonbidrag ut under ett år när det äldsta barnet har fyllt 20 år. Förmånen till barn betalas dock inte ut för det första barnet.

Omfattning

Följande familjeförmåner utges enligt fransk lag:

- Förmåner vid barns födelse eller adoption:
  - Bidrag vid ett barns födelse eller adoption.
  - Grundläggande bidrag.
  - Tillägg för fritt val av utbildning.
  - Tillägg för fritt val av barnomsorg.
- Förmån till barn.
- Familjetillägg.
- Bostadsbidrag.
- Särskilt vårdbidrag för funktionshindrade barn.
- Underhållsbidrag.
- Bidrag till den årliga skolstarten.
- Särskilt vårdnadsbidrag för barn med en allvarlig sjukdom eller ett allvarligt funktionshinder och barn som råkat ut för ett olycksfall.

En höjning av förmånen till barn kan beviljas på grundval av barnets ålder.

Ytterligare information om de övriga förmånerna finns på Internet: [MISSOC-tabellerna](#).

Tillgång till familjeförmåner

Du ska lämna din ansökan till kassan för familjeförmåner på den ort där din familj är bosatt.

För information om vilka handlingar som ska lämnas in för de olika förmånerna, kontakta kassan för familjeförmåner. Du kan också kontakta den jordbruksförsäkringskassa som finns på den ort där du är bosatt, eller besöka webbplatsen för kassan för familjeförmåner.

Kapitel X: Arbetslöshet

Rätt till arbetslöshetsförmåner

Endast anställda har rätt till arbetslöshetsförmån.

För att få arbetslöshetsförmån ska du

- ha blivit ofrivilligt arbetslös,
- vara inskriven som arbetssökande och gå med på en personanpassad handlingsplan för att hitta arbete,
- faktiskt och stadigvarande söka ett arbete,
- vara fysiskt arbetsför,
- inte uppfylla villkoren för full pension,
- kunna styrka att du varit ansluten till en arbetslöshetsförsäkring i minst fyra månader under de senaste 28 månaderna (36 månader om du är över 50 år).

Omfattning

Dagpenningen består av en fast del och en rörlig del som uppgår till 40,4 % av referenslönen. Den kan inte understiga 57,4 % av referenslönen och inte överstiga 75 %.

Hur länge arbetslöshetsförmånen betalas ut (mellan fyra och 24 månader – eller 36 månader om förmånstagaren har fyllt 50 år) beror på den arbetssökandes försäkringstid och ålder.

Tillgång till arbetslöshetsförmåner

Om du blir arbetslös när du arbetar i Frankrike ska du omedelbart anmäla dig som arbetssökande till arbetsförmedlingen (*Pôle emploi*) på din bosättningsort för att eventuellt kunna få arbetslöshetsförmåner och få behålla din rätt till socialförsäkringsförmåner.

Du kan lämna in ansökan om inskrivning per telefon eller över nätet via arbetsförmedlingens webbplats. Du får en mötestid och en lista på handlingar som ska tas med till mötet.

Kapitel XI: Minimiresurser

Rätt till förmåner som rör minimiresurser

Inom den franska lagstiftningen finns flera förmåner kopplade till minimiinkomst för personer med stadigvarande och faktisk hemvist i Frankrike vars tillgångar inte överskrider en viss gräns.

Inkomststöd

Syftet med inkomststödet (*revenu de solidarité active, RSA*) är att komplettera arbetsinkomsten för dem som har en otillräcklig yrkesinkomst, för att personer utan tillgångar ska ha en minimiinkomst och för att främja yrkesverksamhet och bekämpa utslagning.

Det betalas ut till personer som har fyllt 25 år (yngre än 25 år om de måste försörja minst ett barn, även om det ännu inte är fött, eller om de kan styrka att de har förvärvsarbetat under en viss tid) och som inte har uppnått pensionsålder.

De som får stödet ska söka arbete, göra det som behövs för att starta sin egen verksamhet eller delta i de föreskrivna integreringsåtgärderna.

Bidrag till vuxna funktionshindrade

Genom bidraget till vuxna funktionshindrade (*allocation aux adultes handicapés, AAH*) garanteras en minimiinkomst för funktionshindrade mellan 20 och 60 år.

Solidaritetsbidrag för äldre och tilläggsersättning vid invaliditet

Solidaritetsbidraget för äldre (*allocation de solidarité aux personnes âgées, ASPA*) och tilläggsersättningen vid invaliditet (*allocation supplémentaire d'invalidité, ASI*) höjer socialförsäkringsförmånerna för äldre och funktionshindrade utan tillräcklig försäkringstid. ASPA kan beviljas personer som har uppnått pensionsålder. ASI kan beviljas funktionshindrade personer som inte uppfyller villkoren för ålderspension.

Särskilt solidaritetstillägg

Genom det särskilda solidaritetstillägget (*allocation de solidarité spécifique, ASS*) garanteras en minimiinkomst för personer som är arbetsföra men inte uppfyller villkoren för full pension (se avsnittet om [ålderspensioner och förmåner](#)).

Förmånstagaren måste aktivt försöka hitta arbete.

Tillfälligt karenstidsbidrag

Genom det tillfälliga karenstidsbidraget (*allocation temporaire d'attente, ATA*) beviljas en tillfällig inkomst till vissa arbetssökande (personer som väntar på yrkesinriktad rehabilitering, asylsökande och vissa utländska medborgare) som inte har rätt till förmåner från arbetslöshetsförsäkringen.

Förmånstagaren måste aktivt försöka hitta arbete.

Omfattning

Förmånernas storlek kan variera beroende på hur den sökandes hushåll är sammansatt och hur stora tillgångar det har.

Inkomststöd

Inkomststödet beviljas för tremånadersperioder som kan förnyas. Beloppet beror på familjesituationen.

Andra förmåner

De övriga tillgängliga förmånernas storlek är följande:

- Bidrag till vuxna funktionshindrade (*allocation aux adultes handicapés, AAH*) oberoende av hushållets sammansättning. Flera tillägg kan beviljas. AAH beviljas för en begränsad tid (som eventuellt kan förlängas), i enlighet med graden av funktionshinder.
- Solidaritetsbidraget för äldre (*allocation de solidarité aux personnes âgées, ASPA*) beviljas för så lång tid som villkoren är uppfyllda.
- Tilläggsersättningen vid invaliditet (*allocation supplémentaire d'invalidité, ASI*) beviljas för så lång tid som villkoren är uppfyllda.
- +Det särskilda solidaritetstillägget (*allocation de solidarité spécifique, ASS*) betalas ut i perioder som kan förlängas sex månader i taget.
- Det tillfälliga karenstidsbidraget (*allocation temporaire d'attente, ATA*) förlängs antingen varje månad eller betalas i högst tolv månader, beroende på förmånstagarens situation.

Tillgång till förmåner som rör minimiresurser

De organ som utses av departementsråden (*conseils généraux*) bedömer om inkomststöd (*revenu de solidarité active, RSA*) ska beviljas.

Kommittén för funktionshindrade personers rättigheter och självständiga liv (*commission des droits et de l'autonomie des personnes handicapées*) bedömer rätten till bidraget till vuxna funktionshindrade (*allocation pour adulte handicapé, AAH*).

+Det organ som har ansvar för att betala ut arbetslöshetsförmånerna (*Pôle emploi*) beviljar det särskilda solidaritetstillägget (*allocation de solidarité spécifique, ASS*) och det tillfälliga karenstidsbidraget (*allocation temporaire d'attente, ATA*).

De institutioner (kassor) som betalar ut ålders- och invaliditetsförmånerna beviljar solidaritetsbidraget för äldre (*allocation de solidarité aux personnes âgées, ASPA*) och tilläggsersättningen vid invaliditet (*allocation supplémentaire d'invalidité, ASI*).

Kapitel XII: Långtidsvård

Rätt till långtidsvård

I det franska socialförsäkringssystemet hanteras inte förlust av självständighet och förmåga att ta hand om sina vardagssysslor på ett enhetligt sätt. Bestämmelserna om förmåner vid långtidsvård är i stället utspridda i olika delar av lagstiftningen.

Tillägg för hjälp av tredje person

Enligt lagstiftningen kan ett tillägg för hjälp av tredje person (*majoration pour aide d'une tierce personne*) beviljas vid

- invaliditetspension (pension d'invalidité),
- ålderspension (*pension de vieillesse*) på vissa villkor, eller
- arbetsskadepension (rente d'accident de travail).

Förmånstagaren får då ansökan behandlas inte ha uppnått en ålder som ger rätt till full pension, oavsett försäkringstidens längd, och ska vara i behov av hjälp av en annan person för att kunna utföra de flesta av sina vardagssysslor.

Särskilt utbildningstillägg för funktionshindrat barn

Ett särskilt utbildningstillägg för funktionshindrat barn (*complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé*) beviljas barn som inte har fyllt 20 år, är bosatta i Frankrike och som är funktionshindrade till minst 80 %, eller i särskilda situationer, funktionshindrade mellan 50 och 80 %.

Kompensationsbidrag vid funktionshinder och bidrag vid förlorad självständighet

Två andra bidrag för långtidsvård bör nämnas.

Det första är kompensationsbidraget vid funktionshinder (*prestation de compensation du handicap*) för funktionshindrade som är yngre än 60 år, är bosatta i Frankrike och som har ett funktionshinder som uppfyller kriterierna.

Det andra är ett bidrag vid förlorad självständighet (*allocation personnalisée d'autonomie*) för äldre som har fyllt 60 år, är bosatta i Frankrike och som inte längre kan klara sig själva. Förmånen är inte behovsprövad, men beloppet varierar beroende på inkomst.

Omfattning

Naturaförmåner

Kompensationsbidraget vid funktionshinder (*prestation de compensation du handicap*) och bidraget vid förlorad självständighet (*allocation personnalisée d'autonomie*) kan användas för att täcka kostnaderna för sjukvård i hemmet samt deltids- och heltidsvård på vårdhem.

Vid sjukvård i hemmet bedöms vilken hjälp som krävs för att personen ska kunna stanna hemma. Förmånens storlek beror på hur hjälpen ser ut, i hur stor utsträckning förmånstagaren kan delta och hur stor dennes inkomst är.

Vid deltidsvård på behandlingshem kan man få dagvård i ett specialiserat hem. Hur många timmar som beviljas beror på hjälpbehovet.

Vid vård på vårdhem (dvs. boende på en social eller medicinsk-social institution, intagning på en vårdinstitution eller en institution för äldre i behov av hjälp (*Établissement pour hébergement pour personnes âgées dépendantes, EHPA*)) motsvarar förmånens storlek de kostnader som krävs med hänsyn till hjälpbehovet enligt institutionens taxa, med avdrag för det som förmånstagaren tar hand om själv.

Kontantförmåner

Tillägget för hjälp av tredje person (*majoration pour aide d'une tierce personne*) motsvarar en 40-procentig höjning av pensionen, men är inte lägre än ett lagstadgat minimibelopp.

Det särskilda utbildningstillägget för funktionshindrat barn (*complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé*) omfattar sex tilläggs-kategorier. En särskild ökning beviljas ensamstående föräldrar som försörjer barn som är berättigade till bidrag och tillägg för barn med funktionshinder i minst andra kategorin.

Andra förmåner

Övriga förmåner är bland annat bidrag för köp eller hyra av särskild utrustning, anpassning av utrustning som ofta används, bostadsstöd (anpassning), transportrelaterat stöd, särskild hjälp eller undantagshjälp och assistansdjur.

Tillgång till långtidsvård

Läkarmottagningen vid berörd kassa fattar beslut om tillägg för hjälp av tredje person (*majoration pour aide d'une tierce personne*).

En sektorsövergripande grupp bedömer behovet av det särskilda utbildningstillägget för funktionshindrat barn (*complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé*) och kompensationsbidraget vid funktionshinder (*prestation de compensation du handicap*).

En medicinsk-social grupp bedömer behovet av bidrag vid förlorad självständighet (*allocation personnalisée d'autonomie*).

Bilaga : Institutioners adresser och telefonnummer samt användbara webbplatser

För socialförsäkringsfrågor som rör fler än ett EU-land kan du leta upp en kontaktinstitution i Europeiska kommissionens institutionsförteckning: <http://ec.europa.eu/social-security-directory>.

Ministerier

Ministeriet för arbetsmarknadsfrågor, sysselsättning, yrkesutbildning och social dialog
<http://www.travail-emploi.gouv.fr/>

Ministeriet för sociala frågor och hälsa
<http://www.social-sante.gouv.fr/>

Ministeriet för ekonomi och finans
<http://www.economie.gouv.fr/>

Ministeriet för jordbruk, jordbrukslivsmedel och skogsbruk
<http://agriculture.gouv.fr/>

Regelverk:

<http://www.legifrance.gouv.fr>

Allmän information

<http://www.service-public.fr/>

Socialförsäkringens webbplats

<http://www.securite-sociale.fr/>

Sambandsorganisation

European and international social security liaison centre (Cleiss)
11 rue de la Tour des Dames
F-75436 Paris Cedex 09
<http://www.cleiss.fr/>

Inkassering av socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringspremier

ACOSS
36, rue de Valmy
93108 Montreuil Cedex
<http://www.urssaf.fr/>

Sjukdom, föräldraskap, invaliditet, dödsfall och olycksfall som rör anställda

Caisse nationale d'assurance maladie maternité des travailleurs salariés
26-50, avenue du Professeur-André-Lemierre
F-75694 Paris Cedex 20
<http://www.ameli.fr/>

Allmän pensionsinformation

GIP Info retraite
<http://www.info-retraite.fr/>

Pensionssystem för anställda

- Grundpension
Caisse nationale d'assurance vieillesse
110 avenue de Flandre
F-75951 Paris Cedex 19
<http://www.cnav.fr/>
- Obligatoriska tilläggspensioner
AGIRC ARRCO
16-18, rue Jules-César
F-75592 Paris 12
<http://www.agirc-arrco.fr/>

Arbetslöshet

Unedic
82, rue de Reuilly
F-75012 Paris
<http://www.unedic.org/>

Pôle emploi
Le Cinétic

1, avenue du Docteur Gley

<http://www.pole-emploi.fr/>

Familjeförmåner

Caisse nationale des allocations familiales
32, avenue de Sibelle
F-75685 Paris Cedex 14
<http://www.caf.fr/>

Socialförsäkringssystemet för egenföretagare

RSI
264, avenue du Président Wilson
93457 La plaine Saint Denis cedex
<http://www.le-rsi.fr/>

Fria yrkesutövare

CNAVPL
102, rue de Miromesnil
F-75008 Paris
<http://www.cnavpl.fr/>

Systemet för jordbrukssektorn (régime agricole) (anställda och egenföretagare, inklusive avgiftsinbetalningar)

CCMSA
Les Mercuriales
40, rue Jean Jaurès
F-93547 Bagnolet Cedex
<http://www.msa.fr/>

Information om de särskilda systemen (régimes spéciaux)

<http://www.regimesspeciaux.org/>